

We taught it on the latter clause

אנן אסיפא מתנינן לה -

Overview¹

ר' זירא responded to the question posed to him by ר' ירמיה², the answer offered by ר' זירא was not regarding the רישא (of ממין אחד חייב), but rather the סיפא (of משני). Our תוספות offers an alternate method how ר"י could have answered ר' זירא, without resorting to the 'אנן אסיפא מתנינן לה'.

אפילו ארישא הוה מצי לשנויי כגון שאכלו בשני תמחויין -

ממין (of רישא) ר' זירא could have even answered that רישא was referencing (אחד חייב), and the novelty is in a case where for instance he ate the two חצאי זיתים in two separate dishes, and nevertheless he is חייב, because תמחויין אינן מחלקין -

ולאפוקי מרבי יהושע דאמר תמחויין מחלקין אפילו לקולא -

And this ruling of the משנה excludes the ruling of ר"י who maintains that תמחויין are מחלק even to be lenient. תוספות explains; this answer was not given -

אלא דניחא ליה לאוקמי כרבי יהושע:

Only because ר"י preferred to establish the משנה like ר"ז.

Summary

We did not want to answer that the רישא is תמחויין בב' and we disagree with ר"י, because we wanted to establish the משנה like ר"י.

Thinking it over

1. What would be the advantage to use תוספות proposed answer, over the גמרא's actual answer?

2. According to תוספות proposed answer; would the חכמים maintain that תמחויין are certainly not מחלק לקולא, or certainly not לחומרא?⁴

¹ See 'Overview' to the previous תוס' ד"ה ממין.

² According to the first version it is ר' אסי responding to ר' זירא.

³ ר"י maintains that if one ate two חצאי איסור with no ידיעה בנתיים (it was אחד אחד); however they were prepared in two separate dishes he is חייב two חטאות, for the תמחויין are מחלק (just as ידיעות are מחלק). This ruling is a חומרא. In our תמחויין we see a discussion whether ר"י maintains תמחויין מחלקין even לקולא, in a case of חצאי זיתים in two separate dishes. The גמרא could have answered that our משנה disagrees with ר"י who maintains תמחויין מחלקין even לקולא so that if he ate two תמחויין בשני זיתים he would be פטור; however our משנה disagrees and maintains that he is חייב, since תמחויין are not מחלק at all. The question on ר"ז would fall off since they are not חטאות for חלוקין אין תמחויין מחלקין.

⁴ See מהרש"א (ובהערה שם).